

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznamilia plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se obgovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznamila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 12. oktobra.

„Dziennik Poznanski“ prinesel je dopis z Litavskega, v katerem se govori o vojnih pripravah Rusije. Dopisnik, ki je o ruskih razmerah dobro poučen, piše, da Rusija ne želi vojne, a da je močna dovolj, da se vojne ne ustraši. Poslednja leta je nenavadno povekšala vojno silo svojo. Več tisoč vrst strategičnih železnic je zgradila, bregove Njema in Buga utrdila, zgradila močne utrdbe pri Varšavi, Brestu, Modlinu (Novi Georgijevsk) in Devbrinu, in skoro vso aktivno vojsko pripravljeno za boj spravila na zapad. Tudi vojskine tovarne je spravila v uzorno stanje in vse to brez veličih finančnih žrtev. Ne dá se tajiti, da imajo Rusi najmanjše davke v Evropi, in če se prebivalstvo vzlic temu pritožuje čez velike davke, je uzrok temu to, da so davki slabo razdeljeni. Petina onih, katere veže vojna dolžnost, zadostuje, da se vojska obdrži na sedanjem stanju. Če pa Rusija pokliče polovico za vojno sposobnih mož, postavi vojsko, kakeršne z največjimi naporji skupaj ne spravi srednjeevropska liga.

Rusija je del sveta s 120 milijoni prebivalcev in ima take neizcrpljive vire bogastva, da je vse, kar se je pisalo o finančnem polomu, zavsem neosnovano in nalač zlagano, ali pa se opira na popolno nevednost. Car pa poprej ne bode začel vojne, dokler ne bode povsem gotov, da je državna vojna sila že tolika, da ne zadoščuje le za defenzivo, ampak nudi tudi gotove uspehe v ofenzivi. Tako velika bode pa ruska vojna sila že v treh ali štirih letih, ne da bi zato Rusija morala posebno napenjati svoje sile. Rusko opolčenje biva v resnici in ni le na popirji. Vsako leto se nabere več vojakov in oboroženje z repetirkami hitro napreduje. Poslednjih pet let so slednje leto nabrali do 100.000 vojaških novincev več, nego se je oficialno razglasilo. O tem se je v vsakej guberniji lahko prepričati, ker v vsakej guberniji nabero več vojaških novincev, nego je povedano v vojaških razkazih.

Lani se je car izustil, da ga vojska lahko naredi za carja orijenta ali pa za velikega kneza Moskovskega. Ker pa car poslednjega ne želi, Rusija tudi ne bode prej začela vojne, dokler ne bode zagotovljena, da se jej tacega izida ne bode batiti.

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Deželni zbor kranjski, ali kakor čitamo v narodni pesni „lepa zbornica Ljubljanska“ shaja se pač redkokrat, a ima še drugi nedostatek, da jej je delokrog zelo omejen, da ima navadno rešiti le že gotovo naloge. Zato se nekatera vprašanja, kakor glede deželne bolnice in višje dekliske šole tako dolgo odlašajo, zato nekatera vprašanja viti ne pridejo v tir.

Navzlic tem nedostatkom pa vsakdo z veseljem pozdravlja deželnega zebra zasedanje, kajti, dasi zbor še ni tak, kakeršnega bi si že zeli, združuje vender v redutni dvorani odličnjake iz vse dežele ter razpravlja zadeve, kako važne za vso ožjo domovino.

Deželnega zebra prvo dejanje vrši se v stolni cerkvi, kjer se zbero vsi odpolanci naroda slovenskega na Kranjskem. Letos se je z veliko veseljstvo opažalo, da je pri dotični maši bil prisoten tudi gospod Kalan. Ker maša ni odmenjena pro-

Dopisnik misli, da že sedanje vojne sile Rusije zastonajo, da bi se z uspehom branila proti vsaj srednjeevropski ligi, nasprotnike utrudila, onkraj vojne črte pa osnova vedno nove rezerve. V Rusiji so tudi vsi preverjeni, da bode Francija pomagala Rusiji, če pride do vojne, naj se že sklene že njo kaka pismena pogodba ali ne. V nepremagljivost Nemčije in Avstrije in posebne zmožnosti njenih vodij nikdo ne veruje v vsej Rusiji. Ker so vsi nemški listi ponatisnili ta članek, storili smo to tudi mi, da čitatelji izvedo, kaki glasovi se danes oglašajo.

Goriški deželni zbor.

I. seja dne 10. oktobra 1889. I.

Po navadni cerkveni slovesnosti zbrali so se deželni zastopniki v deželnem dvorani, v katerej je čakalo še precej občinstva. Tudi prevz. knezoškof je zasedel svoje mesto.

Točno ob 11. uri ustopi vladni zastopnik, novi vojskovoditelj Goriškega okrajnega glavarstva, c. kr. namestn. svetovalec Alojzij vitez Boszio ter predstavi s cesarskim sklepom 4. avgusta t. l. imenovanega drželnega glavarja nj. prevz. gosp. Franceta grofa Coroninija in podglavarja dr. vit. Tonklija. — Nato vsprejme slovesno oblubo dež. glavarja.

Deželni glavar izrazi v svojem nastopnem govoru svojo hvaležnost za zopet izkazano cesarsko milost, pravi, da hoče v svoji službi zvest ostati danšnji slovesni oblubi, da so njegovi čuti udanosti in zvestobe vedno taki, kakor jih je vedno gojil in javljal kot sin in zastopnik Goriškega mesta, katero se uže skozi stoletja ponaša s svojo udanostjo do vladajoče dinastije in do skupne avstrijske domovine.

Naglaša potem potrebo spravedljivosti in složnosti, da bode uspešno delovanje dež. zebra.

Obrnen proti desnici govori dalje tako: „Častiti gospodje! Lepa beseda najde vselej lepo mesto, govorimo jo v katerem koli jeziku.“

„Vender pa stavim veliko veljavo v to, da morem danes, ko nastopam zopet podeljeno mi službo, svoje rojake slovenskega rodu zagotavljati tudi v njih jeziku, da sem ostal nespremenjen in zvest onim načelom, ki so me vodila na mojem do-sedanjem političnem potu, in da me je resna volja,

palim deželozborskim kandidatom, ugibali so znani hudomušniki, kaj je g. Kalan v cerkev prinalo. Nekateri so trdili, da je prišel proti sv. Duha, da bi ga za prihodnjo kandidaturo bolje razsvetil, drugi pa so stvar drugače zavijali. Rekli so, da se je gospod Kalan prišel kot slovenski Edison zahvaljevat za razne izume svoje, kakor za netopirje s kljuni, za železnico iz 1805. l. i. t. d. Bilo je pa tudi porednežev, ki so se porogljivo še-petali na uho, da je g. Kalan prišel opazovat, kako se ima deželni poslanec pri taki priliki držati, kako sedeti, kako stopati.

Na prvi hip zde se take opazke malenkostne, neosnovane in zlobne, a so popolnoma opravičene. Tudi sedeti treba znati. Jedva je nekoliko tednov preteklo v dežel, ko se je v slovenskem dnevniku z vso resnobo pisalo, da so Mladočehi izvolili take poslance, ki v deželnem zboru niti sedeti ne bodo znali, že je osveta zadela urednika, ki je tako nekvalifikovan žalil narod češki. On sam je dejanski pokazal takoj prve pol ure, da v deželnem zboru sedeti še ne zna, kajti prevrnil se je s stolom na stran in pal bi bil, da ga ni ujel po-

odmenjati jednak dolžnostno skrb vsem sinovom in vsem stranem naše dežele, (dobro!) kakor se nadejam, da sem to dosedaj vedno delal“.

„S tem želim pripomoči, da se mej njimi uže v kalu zaduši vsako zrno razpora in to v prid vsakemu posamezniku, pa tudi v blagor naši celi ljubi domovini“.

„Zdi se mi, da veljajo jednake postave za privatno občevanje, kakor za javno živiljenje“.

„Razburjena množica nam sicer ne bo hvale pella, če bomo previdni in zmerni v svojih zahtevah in če bomo dobrohotno presojevali tuje težnje; to je res, da ne! Pa ravno s tako zmernostjo in dobrohotnostjo zagotovimo trajne, splošno povoljne uspehe in domači mir, katerega naše ljudstvo resne zahteva“.

„Naj se mi ne zameri, da se vedno povračam k isti stvari, toda meni se zdi neizmerno pomemljiva“.

„Načela vzajemnega potrpljenja se vsako zlagajo z vvišenimi nauki pravega krščanstva, kakor so zapoved dozorele svetne modrosti. In ker se trdno zanašam, da pridejo ta načela tudi pri nas, kakor v skupni naši avstrijski domovini do popolne veljave, zdelo bi se mi, da se mi izpolnjuje prava srčna želja, ako bi videl, da se vsaj uže jednkrat bliža — ta blažena doba“ (Odobravanje mej slovenskimi poslanci).

V nadalnjem ital. govoru je predsednik omenil, da je mej glavnimi nalogami letošnjega zborovanja rešitev uprašanja zastran zgradbe prepotrebne deželne norišnice. „Nobena stvar“, pravi, „da ne more tako utrditi v nas prepričanja vzajemnosti, ki objema vse ude človeškega društva, zlasti pa one kateri skupaj žive v jedni deželi, kakor pretresvanje človeške revščine, katera zadeva na desno in na levo brez razločka vse, ne zmené se za to, kak jezik govorje njenje nesrečne žrtev“. Zato se nadaja da bodo vsi poslanci složni v razpravi te zadeve in jo srečno in uspešno rešili.

Slednjič se spominja strašne nesreče, ki je v teku leta zadeva cesarsko hišo in celo državo, a le še bolj trdno zvezala avstrijske narode do avstrijskega prestola in preljubljenega vladarja, kojemu naj zbornica vsklikne trikratni „živijo“.

Poslanci in občinstvo trikrat ponove naudušeni „živijo“.

Zlaj se prvikrat predstavlja novi g. vladni

slanc, ki je baš bil za njegovim stolom. Ljudje, videvši to, rekali so: To je več nego slučaj, to je „prst Božji!“

Deželna zbornica kaže nam letos mnogo novih lic na desni in lev. V prvi seji nesem utegnil premotriti vseh, a glavni utis bil je ta, da mej nemškimi poslanci troje uprav sijajnih pleš, ki človeku kar vid jemljo, mej poslanci slovenskimi gospod Vinko Dragoš posestnik najlepših brk, v plenumu pa gospod kanonik Klun najbolje rejen, on ima pravo prelatsko unanjost, to pa zaradi tega ker živi „cum otio et dignitate“. Da je gospod Kalan na njegovem mestu, bil bi ravno tak, ker se mu že na licih vidi, da ima za kaj tacega nenavadjen talent in isto barvilo na zaokroženem obličju.

Od zadnjega zasedanja bilo je mnogo osobnih prememb, tudi v bodoče ne bode brez njih. Prva zadeva bode gospode stenografe. Dolgo jih ne bomo več imeli, izpodrinil jih bode fonograf, ki bode uničil vso stenografijsko sploh. Če pojde dolgo, imeli bodo v par letih že fonografa v zbornici, govoriti se, da bodo v ta čudesni stroj ogrebali kakor čebelni roj, v tiskarnah pa bodo črkostavci navijali

zastopnik vitez Bosizio z naslednjimi v italijanskem in slovenskem jeziku govorjenimi besedami:

"Predstavljam se Vam kot vladni zastopnik in izvršujem prijetno in častno naložo, da Vas preščeno pozdravim v imenu cesarske vlade".

"Vlada bode pozorno sledila Vašim razpravam ona pa tudi trdno upa, da se bode novo deželno zastopstvo držalo poti, katero so pokazala prejšnja zastopstva".

"Jaz pa budem ponosen na to, da si pridobimo Vaše zaupanje in da rešim dano mi naložo z ono gorečo ljubeznijo, katero gojim za to slavno deželo".

Predsednik naznani, da je poslanec Ivančič zaradi bolezni zadržan udeležiti se zboravanja. Potem vspremje slovesne ob jube vseh navzočih poslancev. — S tem je končala I. sejo.

Popoludne ob 3. uri bila je II. seja, katere so se udeležili razen preuzev knezoškofa in Ivančiča vsi poslanci:

Predsednik naznani, da je vlada zopet predložila kot svoj predlog načrt postave, z katerim se določujejo nagrade za poučevanje v verozakonu na javnih ljudskih šolah. — Po vitezu Tonklija predlogu se izroči ta predmet odseku za pravne zadeve.

Dolga vrsta peticij se izroči deloma pravnemu, deloma peticijskemu odseku.

Vse volitve deželnih poslancev so se potrdile brez ugovora.

Računski sklepi za leto 1888 in proračuni za l. 1890 vseh zalogov, ki so v deželni upravi, izročili so se v preiskavo posebnemu odseku — finančnemu — sedmih udov.

Volitev odsekov je dala naslednji rezultat:

Finančni odsek: Dr. vitez Tonkli, predsednik; dr. Gregorčič, dr. Rojic, bar. Locatelli, dr. Maurovich, Benardelli, baron Ritter.

Pravni odsek: Dr. vitez Pajer, predsednik; dr. Abram, Čerin, dr. Nik. Tonkli, dr. Lovisoni, dr. Verzegnassi in dr. Venuti.

Peticijski odsek: Pl. Dottori, predsednik; Mahorčič, Kocjančič, dr. Abram, dr. Lisjak, Del Torre, dr. Venuti.

Novičnični odsek: Dr. vitez Tonkli predsednik, dr. Rojic, Mahorčič, dr. Maurovich, dr. Verzegnassi, baron Riter, Del Torre.

Na to je sledila po zapovedanem redu volitev dež. odbora.

Zastopniki velicega posestva so izvolili odbornikom, dr. viteza Bajera, namestnikom dr. Lovisonija.

Zastopniki mest in trgov: dr. Verzegnassi, odbornikom in dr. Venuti-ja namestnikom.

Zastopniki kmečkih občin: dr. Nikolaja Tonklija odbornikom in dr. Lesjaka namestnikom in celi zbor: dr. Abramča odbornikom in dr. Gregorčiča namestnikom.

Prihodnja seja bode nekda še le proti konci meseca, ker so zdaj poslanci posestniki zadržani po grozni trgatvi.

Poprej pa se sklicejo odseki skupaj, da pripravijo gradivo za deželnozborske obravnave.

stroj in čuli in stavili govore, da bode kar veselje. Stvar bode se vršila, gladko, jednostavno, imela pa bode jedno veliko hibo, ali pa prednost, da nihče svojih govorov likati in popravljati ne bode mogel. Kakor bode govoril, tako bode odmevalo iz fonografa, ki bode celo vsako jecljanje in vsako pokašljevanje in hrkanje vestno zabeleževal. Jedino kimanje je pred fonografom še varno.

Kakor v deželnem in državnem zboru, tako bode fonograf tudi sicer v javnem življenju napravil popolen preobrat. S takim strojem, nekoliko še zboljšanim, bode moči zabeležeti in hraniti razne pogovore v krčmi in pri taroku, celo pri sodiščih bode fonograf igral veliko ulogo. Zatoženca, ki bode tajil, da je to ali ono obljudil, postavil bode njegov lastni glas na laž, glas fonografovani pričal bode proti svojemu gospodarju. Kolikega pomena pa bode fonograf za nežni spol, koliko iskrenih obetov o jarmu sv. zakona bode ohranili spominu, o tem si danes niti misliti ne upam. Izvestno pa bodo ljudje fonografu nasproti postajali previdnejni in učili se bodo, držati jezik za zombi, kar bode v marsikem slučaju le koristno.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Deželni zbori začeli so svoje zborovanje. V českem deželnem zboru je deželni vrhovni maršal naglašal, da to, da se deželni zbor pri otvorenji navarja v obeh jezicih ni prazna oblika, temveč se to zgoditi zaradi tega, ker je deželni zbor zakoniti zastop vse dežele, dežele z dvema različnima narodnostima, ki imata pravico zahtevati jednak pravice v jezikovnem in narodnem oziru. Potem je obzaloval, da se pogajanja z Nemci niso posrečila. Deželni zbor ima torej računati s tem, da še dlje časa v njem ne bode nemških zastopnikov, a on se nadeja, da to ne bode oviralo uspešnega delovanja njegovega. — Mladočehi so že izročili načrt adres na cesarja deželnemu vrhovnemu maršalu. Načrt se pa ni prečital, ker še ni bilo dovolj volitev verifikovanih. Podpisali so ga samo zastopniki Mladočehov. V njem se zahteva spremembu ustave in deželnega volilnega reda in odprava zastopstva interesov. Poslednja točka naperjena je posebno proti kuriji veleposestnikov in indirektnim volitvam v kmetskih občinah. Da večina tega načrta ne bode vsprijela, je gotovo. Izročila ga bode morda odseku, v odseku pa sklenila, da se preide o njem na dnevni red. Pa naj Mladočehi sami neso na to računili, da bi bil njih načrt vsprijet, ker sami dobro vedo, da brez podpore plemstva ne dosežejo kronanja. Plemstva pa ne bodo pridobili za težnje svoje, če bodo skušali prikrajšati pravice njegove.

Imenovanje novega namestnika na **Dolenjem Avstrijskem** gotovo ni brez političnega pomena. Baron Possinger je bil že res star in je zatorej čisto naravno, da je šel v pokoj, toda vsakako je pomenljivo, da je šel v pokoj baš dva dni poprej, nego se je sešel deželni zbor in da je novi namestnik prisegel, predno se je cesar vrnil na Dunaj in predno je bilo razglašeno imenovanje njegovo. Baron Possiger je bil nasprotnik sedanje vlade in tudi svojega nasprotovanja skrival ni. Vendar to samo na sebi ni še uzrok njegovi ostavki, temveč so mu baje zamerili, da je baš na Spodnjem Avstrijskem pod upravo njegovo protisemitizem in nemški nacionalizem dobil tal. Sedanji vladi pa ne ugajajo odločno narodne stranke in hoče z nastavljanjem energetičnih političnih uradnikov se jim zoperstavljati. Naloga grofa Thuna v Pragi je po mogočnosti ovirati mladočesko gibanje, naloga grofa Kielmannsegga na Dolenjem Avstrijskem bode pa na prste stopati nemškim nacionalistom. Govori se, da sedaj v kratkem pride na vrsto baron Küberk, da pojde v pokoj, ker ni znal pomiriti obeh narodnostij. Po njem Slovenci ne bomo žalovali, če tudi ne pričakujemo, da bi bil naslednik njegov za Slovence dosti boljši.

Na **Tirolskem** gospodujejo nemški konzervativci po svoji volji, kolikor jih seveda ne ovira vlada. In v tej deželi se studi kaže, kaki prijatelji šole in učiteljev da so ti gospodje. Te dni sta na Tirolskem bili razpisani učiteljski službi z letno plačjo 350 in 250 gld. 50 kr. in jedna služba učiteljice z letno plačjo 300 gld. Tako nizkih učiteljskih plač ni v nobeni drugi deželi v Avstriji. Ker nemški konzervativci na Tirolskem tako slabo skrbe za učitelje, ni čuda torej, da učitelji nemajo zupanja v konzervativno stranko, naj konzervativni listi še toliko pišejo o naklonjenosti duhovščine učiteljskemu stanu. Učitelji že dobro vedo kaj delajo, ko se branijo, da bi zopet šola povsod nrišla pod izključno oblast duhovščine. Da so šole na Tirolskem slabe, še omenjati ni treba, ker za tako plačo gotovo ne morejo dobiti dobrih učiteljev. Učitelji s tako plično plačo tudi ne morejo misliti na kako daljše izobraževanje.

Vnanje države.

Na Pariški razstavi dobilo je učeno ministerstvo **srbsko** zlato svetinjo za ljudsko, srebrno svetinjo za srednje šolstvo in bronasto svetinjo za topografijo. Generalni štab je dobil tudi bronasto svetinjo za topografijo, vojaški tehnični zavod zlato svetinjo za sedla in konjsko opravo, srebrno za vojni material. Kmetijsko ministerstvo je dobilo zlato svetinjo za rudniške proizvode in priznalni diplom za vezanine in pletenice. Centralni odsek je dobil jedno zlato in 5 srebrnih svinjin in več diplom za obleko. Kmetijska šola v Kraljevem je dobila zlato svetinjo za jestvine in srebrno svetinjo za suho sočivje in čeplje. Kmetijska družba je dobila za razstavljene proizvode zlato svetinjo, kmetijsko društvo v Belegradu zlato svetinjo za suhe čeplje. Kazniliška uprava je dobila bronasto svetinjo za vezanine. Okrožji Šabac in Niš dobila sta bronasti svinjeni, 12 držav okrožij pa častne diplome za vezanine. Kragujevsko okrožje zlato in okrožja Užice, Podrinje, Šabac, Čačak in Topčiderska uprava pa srebrne svinjenje za suho ovoče. Društvo izdelovalateljev preprog v Niši dobilo je zlato in ženski društvi v Belegradu in Niši pa srebrni svinjeni, žudnik Avalo srebrno svinje za žudnine. Več zasebnih izložnikov je pa tudi dobilo zlat, srebrne in bronaste svinjenje in častne diplome.

Po smrti Stojanova v **Bolgariji** simpatije za centralne vlasti Avstrije, Italije in Nemčije videnjo pojemajo. Stambulov sam bi se nairage spravil z Rusijo, ako bi bilo lahko mogoč. Casopisi, ki so še nedavno izražali simpatije do tripealijance, pi-

šejo že proti njej. Tako piše v Ruščku izhajajoč "Slovanin" mej drugim: "Tako imenovane centralne vlasti Nemčija, Avstrija in Italija ne morejo bojevati se z Rusijo in Francijo in jej usiliti voljo svojo. To je za nas faktum, ki se oporekati ne dá. Večina avstrijskega prebivalstva je slovenska, ki simpatizuje z Rusijo. V Nemčiji so suverenne individualitete, opirajoče se na zgodovinsko podlogo, ki le čakajo priložnosti, da si pridobé prejšnjo samostojnost. Kar se tiče balkanskih narodnostij, vprašamo, s kom bodo v odločilnem trenutku potegale Rumunija, Srbija, Grška, Bolgarska in Črnomorja. Morda z Avstrijo? To je vsekakso prazno upanje! Državniki tripealijance naj bi si to vzeli k srcu in nastopili v politiki pot, ki bolj ugaja interesom narodov."

Javna varnost v starej Srbiji je jako na slabem. **Turška** oblastva ne morejo ati pa nečejo vzdržavati reda. Roparji pobijajo in ropajo pri belem dnevu. V vasi Novo napali so bogatega kmeta, Mičo Navmoviča, zvezali njega in ženo njegovo in ja mučili tako dolgo, da je povedal, kje ima spravljen denar. Odnesli so mu 100 turških funtov, odgnali 200 ovac in 314 koz. V Bistrici napali so roparji hišo Nikole Jovanovića. Ker ni imel denarja, so ga ubili. V Drinovem so roparji pobili sedem prebivalcev in njihova trupla sežgali. V Gradovci je na polji blizu železniške stražnice ropar ubil kmeta Djina Teodorovića pri belem dnevu, ker je branil čast žene svoje. Uboga žena se morilca niti ne upa naznani sudišču, ker se boji, da je ropar ne ubije. V Rakotincih napali so roparji samostan sv. Epite in ga oropali. V Skopljah je trgovec tobaka ubil srbskega trgovca Ibrisa, pa ga oblastva ne zapro. Sedaj je v staro Srbijo prišel nov vali, Ejub paša, ki sluji, da je energičen in pravičen mož. Bit je prejšnje čase general in se je odlikoval v raznih bitvah, nazadnje dobil celo naslov muširja. Bomo videli, če se bode posrečilo njemu, da bi napravil red. Mnogo upanja ni.

Domače stvari.

(Gosp Vaso Petričič,) podžupan in veletržec v Ljubljani, odpovedal se je časti predsednika trgovske in obrtniške zbornice kranjske.

(Slovensko gledališče.) Včeraj smo javili, da se bode v nedeljo dne 13 t. m. poleg izborne veselioigrje: "Kastor in Poluks", ki se bode igrala prvikrat, predstavljala fina salonska igra "Išče se odgojnik". V tej igri angažovane so v glavnih ulogah najboljše moči našega "Dramatičnega društva", kakor se je tudi skrbelo za to, da so tudi ostale uloge v najspretnejših rokah. Igra "Išče se odgojnik" igrala se je že po vseh svetovnih odrih z najboljšim uspehom in je danes kot najpričujljivejši komad vsakega repertoarja. Pričakovati je torej, da bode naše občinstvo znalo uvaževati trud "Dramatičnega društva" ter se v nedeljo odzvalo polnoštevilno in to tem bolj, ker bode vsakdo imel prijetno zabavo. Mimogrede naj še omenimo, da igra vojaška godba pri vseh predstavah.

(Poročil) se je danes gosp. F. Brežnik, profesor na gimnaziji v Novem mestu, z gošpodijo Riederovo iz Ljubljane.

(Za lokalno železnicu,) ki pojde od južne železnice mej Poljčanami in Ponikvo čez Novoves in Podplat na Slatino in v Rogatec podelila se je predkoncesija na šest mesecev.

(Židovska laž.) Zadnje dni čitalo se je v raznih listih, da se je iz Srbije odsolalo 300 otrok v ruske vojaške zavode in učilišča. Kakor čitamo v srbskih listih na vsem tem ni niti besedice resnice.

(Ceciljino društvo) ima v četrtek 17. t. m. občini zbor z naslednjim vsporedom: 1. ob 8. urji zjutraj v cerkvi frančiškanski rekviem (korali) za ranjke ude. 2. ob 10. v stolnici slovenska maša: Missa "Brevis" zložil Palestina graduale zl. A. Foerster, ofertorij zl. Fr. Witt, introitus in communio gregorijanski korali. 3. ob 11. zborovanje v knezoškofski dvorani. 4. ob 4. popoldne v cerkvi sv. Jakoba litanijski: O salutaris zl. Palestina, Tantum ergo zl. Calegari, Ave Maria zl. Tresch in Jubilate zl. Aiblinger. K cerkvenim slavnostim se ujedno vabijo vsi prijatelji prave cevkvene glasbe.

(Popotnik) ima v 19. številki nastopno vsebino: Črtice o zdravoslovju. (Spisuje Sim. Meglič) — Kvintiljanovi nazori o vzgoji značaja. (F. Brežnik) — Slovesno otvorene "hrvaškega učiteljskega doma". — Izleti po Zgornji savinjski dolini. — Občni zbor "Narodne šole" v Ljubljani. — Književna poročila. — Iz "Zaveze slovenskih učiteljskih društev". — Dopisi. — V spomin g. Antonu Vidoviču, nadučitelja v Cirkovcih. — Novice in razne stvari. — Spremembe pri učiteljstvu.

— (Obdačenje dežele Kranjske leta 1889.) Vseh cesarskih davkov bilo je 1.500.556 gld. 14 kr. (zemljiški davek 624.048 gld., hišno-najemninski davek 218.843 gld., hišno-razredni davek 139.930, pridobnina in pridobnina od krošnjarstva 139.369 gld., izkazana pridobnina 332.101 gld. itd.) Vse priklade pa so iznašale 818.719 gld. in 51 kr. in sicer: deželne priklade 646.579 gld. in 22 kr., priklade za okrajne blagajnice 168.840 gld. 18½ kr., donesek za kupčijsko zbornico 3300 gld. 10½ kr. Mesto Ljubljansko plačalo cesarskih davkov 393.161 gld. 39 kr., priklad pa 178.185 gld. 06 kr., vkupe 571.346 gld. 45 kr. Ljubljanska okolica davkov in priklad 184.831 gld. 35½ kr., torej mesto z okolico vred 756.177 gld. 80½ kr., torej blizu tretjino vseh cesarskih davkov in priklad.

— (Iz Gorenjega Dravbrega) naznanja se povodenj. Dolenji trg je preplavljen. Še vedno dežuje in Drava narašča.

— (Za pobite zveri, vidre in pse) izplačalo se je na Kranjskem od 1. avgusta 1888. do konca julija t. l.: Za 1 medvedko 40 gld., za 1 volka 20 gld., za 54 vider po 2 gld. 108 gld., za 18 steklih psov po 5 gld. 90 gld., vkupe 258 gld.

— (Trgatev) po Štajerskem se letos prične še le po sv. Tereziji, prihodnji teden, ker je neugodno vreme meseca septembra zadrževalo zoritev grozja. Kjer ni bilo strupene rose, ali kjer so proti njej škropili, bo še dosti vina, na primer ob Pohorji pri Slovenski Bistrici, v Ljutomerskih goricah, v Zavrči itd. Slabeje je v Slovenskih goricah, okoli Maribora in v dravski dolini od Konjic do Haloz. Tu je perenospora že meseca julija listje posmodila, da grozje ni moglo zoreti. Po Štajerskem bo torej srednja vinska letina po kvantiteti in kvaliteti, na Kranjskem prav slaba. Cena starim, dobrim vinom je poskočila. Boljše kvalitete starine od 1. 1885 in 1888 prodavajo pri Slovenski Bistrici po 27 do 34 gld. hektoliter.

— (Razpisano) je mesto občinskega tajnika Podkloštom (Arnoldstein). Plača 600 gld. Prošnje do konca t. m. Zahteva se mej drugim znanje nemščine in slovenščine.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berlin 11. oktobra. Pri današnjem slavnostnem obedu v beli dvorani bilo do 140 osob. Red bil je naslednji: Carju na levi so sedeli cesarica, veliki knez Jurij, princesinja Albrecht, princ Friderik Karol hesenski; cesarju na desno so sedeli princesinja Friderik Karol, princ Friderik Leopold. Cesarici nasproti sedel je Bismarck, njemu na levi grof Voroncov-Daškov, generalni polkovni pope in generalni pobočnik Češerin, knez Hatzfeld, Bismarcku na desno grof Šuvalov in vrhovni polkovnik grof Stollberg. Razen teh bili so pri obedu vsi državni ministri, generali, najvišji dvorni dostojanstveniki in pobočniki iz spremstva carjevega.

Berlin 11. oktobra. Pri slavnostnem obedu napil je cesar Viljem tako: Jaz pijem na zdravje svojega častitega prijatelja in gosta, na nj. velečastvo, carja ruskega in na trajnost mej našima hišama že več nego sto let obstoječega prijateljstva, katero budem gojil kot dedšino, od prednikov mi izročeno. Car zahvalil se je v francoskem jeziku za prijazna čestva ter napil na zdravje velečastev. Potem je car pripil Bismarcku, ki je stoe čašo izpraznil in se globoko priklonil. Cesar Viljem pripil je Šuvalovu, ki je tudi stojé izpil čašo in se globoko priklonil.

Berlin 11. oktobra. Malo pred 4½ uro pripeljal se je državni kancelar v uniformi gardske deželne brambe in z modrim trakom Andrejevega reda in šel k carju. Bismarck bil je pri carji osemdeset minut. Pri odhodu spremiljal Šuvalov Bismarcka do voza.

Pariz 11. oktobra. Razkralj Milan z malim spremstvom semkaj došel. Vojvoda Leuchtenberški tudi semkaj došel.

Dunaj 12. oktobra. „Vaterland“ pozvedel iz zanesljivega vira, da je princ Alojzij Liechtenstein včeraj na pristojnem mestu nazuhal, da svoj mandat odloži.

Berlin 12. oktobra. Pri včerajšnji slavnostni predstavi v opernem gledališči sedel car mej cesarjem in cesarico. Velečastva ostavila gledališče stoprav ob 11½ uro zvečer in

bila od več tisoč broječega občinstva najudaneje pozdravljanja. Danes zjutraj prišel cesar po carja na rusko veleposlaništvo. Oba skupaj sta se ob 7¼ odpeljala na lov v Hubertusstock.

Monakovo 12. oktobra. Bolgarski princ Ferdinand popolnoma nepričakovano v najstrožjem „incognito“ čez Lindau in Ženevo v Pariz odpotoval.

Naznanilo glede ponka v telovadbi.

S 15. dnem tega meseca, to je prihodnji terek, prične se v našem društvu početni sistematični pouk v telovadbi, ter se bode nadaljevali vsak terek, četrtek in petek od 8—10 ure zvečer.

Da pa ustreže „Sokol“ tudi željam mnogih gospodov, kateri sicer niso društveniki, pa bi se vendar radi udeleževali telovadnega pouka v našem društvu, odredil je odbor v gori naznanjenih dneh od 7.—8. ure zvečer telovadni pouk tudi za nečlane društva.

Ker ima sedaj društvo izvrstne moći za poučevanje telovadbe, želeti bi bilo, da se je bratje „Sokoli“ in ostala za telovadbo vneta gospoda v prav obilnem številu udeležuje.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1889.

Odbor „Sokola“.

Bolezni želodčeve pojavljajo se v raznih oblikah, posebno, če se ne zmenimo za majhne slabosti želodca, da bi je odpravili. Za take morali bi imeti vedno pripravljeno kako domače sredstvo. Posebno dobro pomaga **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi. Dobiva se v vseh lekarinah. (2845—3)

KEMIJA, kateri se ima velik del človeške vede in sosebno zdravilstvo zahvaljevati za svoj napredok, postaja od dne do dne popolnejša, in s pomočjo razkrojevanja (analize) zlahko določa, iz česa je sestavljena kakova snov in je li ponarejena ter izopačena.

Kemično razkrojevanje je pokazalo, da je veliko zdravil, katere hvalisajo kot **nezmotljive pripomoke** proti raznim boleznim, posebno večina balzamov in kroglic, ki se prodajajo pod bliščecimi imeni, sestavljena iz **lopaticke** (aloë) in drugih, zdravju škodljivih snov.

Kemični razkroj Piccoli-jeve esence za želodec, ki so ga napravili razni strokovnjaki, pa je za **trdno pokazal**, da je ta esenca sestavljena iz samih rastlinskih zdravilnih snov, pripravljena po najnovejših vednostnih skušnjah, da v njej ni **niti trohice lopaticke**, da ni nikako drastično sredstvo, ki posiljuje naravne funkcije, pač pa lahko in sigurno sredstvo, ki jih ureja in popravlja.

Potrdilo. Podpisani preiskal je od gosp. lekarja Piccoli izdelovan esenco za želodec ter ni našel v njej nikakih zdravju škodljivih snov, naj se bodo neorganskega ali organskega svojstva. V mnogih grerkih esencah nahaja se lopatike (aloë). Te snovi v esenci za želodec gosp. Piccolija ni mogoče dokazati, pač pa se mora reči, da je vsled svoje sestave in mnogih uplivnih snov rebarbare prav zdravilna.

B. Knapitsch.
c. kr. profesor kemije in zaprizezeni sodni kemik v Ljubljani. (798—3)

LJUBLJANSKI ZVON

steji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Listnica upravnitva: Gosp. Iv. G. . . . . na Vrancem: A monsieur Georges Šubic, art. peintre a Paris, Rue de Latour d' Auvergne 44. — Pozdrav!

Tuji:

11. oktobra.

Pri Maliči: Zupančič z Reke. — Fischer, Stix z Dunaja. — Boller, Benedek, Gupac, Armuth, Merners, Plas z Dunaja. — Röthl iz Kočevja. — Reziha iz Prage. — Leyrer iz Beljaka. — Jeanette iz Zadra.

Pri Slounu: Frönke, Burian, Domfinkes, Pollak Stolz, Hansch, Baruch z Dunaja. — Koruč iz Inomosta. — Pitačić iz Postojne. — Böckmar iz Gorice. — Piqvard z Francoskega. — Muri od Jezerja.

Pri avstrijskem cesarji: Piberscheg iz Ptuja. — Rosenfeld z Dunaja. — Zalokar iz Ribnje.

Pri Južnem kolodvoru: Pasquili iz Trsta. — Kuemer iz Kranja. — Bobrovsky iz Prage

Meteorologično poročilo.

Br.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
10.	7. zjutraj	732·9 mm.	14·4° C	sl. jjzh.	obl.	
	2. popol.	734·0 mm.	20·0° C	m. jjzh.	d. jas.	0·00 mm.
11.	9. zvečer	733·7 mm.	14·6° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 16·3°, za 4·3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 12. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 83·90	—	gld. 83·80
Srebrna renta	84·70	—	84·70
Zlata renta	109·80	—	110·05
5% marčna renta	99·65	—	99·65
Akcije narodne banke	922—	—	922—
Kreditne akcije	306·75	—	305·90
London	119·50	—	119·45
Srebro	—	—	—
Napol.	9·46	—	9·47½
C. kr. cekini	5·67	—	5·67
Nemške marke	58·35	—	58·40
4% državne srečke iz 1. 1864	250 gld.	132 gld.	50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	176	50
Ogerska zlata renta 4%	100	35	"
Ogerska papirna renta 5%	95	65	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	25
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	120	—	"
Kreditne srečke	100 gld.	181	50
Rudolfove srečke	10	19	"
Akcije anglo-avstr. baške	120 "	143	75
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	"

Težko pebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomakanje
siasti do jedij, zgago i. e. d. saje

Katar v sapniku,
zasilenje, kašča, bričavost mnoge zaleduge
je na to opazljamo na (11-6)

GLAVNO SKLADISTE

MATTONIJEVE

GIESSHÜBLER

načrtljive lužne
KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih
avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Občinski tajniki in druge inteligentne osobe,

ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiku, naj povprašajo gledo **jako znatnega postranskega zasluga**, kateri se vedno vekša in traja več let, pod: „G. A. G. I. 1867“ poste restante Gradec. (806—3)

Pekarija

daje se v najem

v Kamniku, Šutna h. št. 13.

Več o tem zvē se pri **Gregorji Burji v Kamniku**. (805—2)

Proti ognju varne blagajnice in kasete
po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane.
Založnik vseh avstro-egerskih železnic, poštih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velečastva z veliko zlato svinčino za umetnost,
znanost in industrijo. (3—16)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Marijaceljske kapljice za želodec,

izvrstno uplavljajoče pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjanju slasti do jed

Slovenske NARODNE PESNI

za glasovir in spev harmonizovane
izdaja

Ludvik Kuba,
Poděbrady na Českom.

8 snopičev à 32 str. — Eden snopič (s pošto)
40 kr. — Naročnina na celo zbirko slovensko
3 gld. 20 kr.

Zbirka more se naročiti v vsaki knjigotržnici, kakor
tudi pri izdajatelju.

Označba: Pesni nabral je izdavatelj na svojem poto-
vanju po Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem
leta 1888 in 1889. — Doslej izdani snopiči obsegajo

63 pesnij.

Brez mala vsaka pesen ima dva aranžemanta a) za spev
in b) za glasovir*); dva sta samostalna. Na ta način ob-
sega že zbirka 102 aranžemanta. — Tekst je celi. (817—2)

* Ampak za glasovir je vsaka.

!! Za lovsko sezono !!

Največjo izber **orožja** pod jamstvom za dobrino
in strel, kot **lovske in salonske puške, revol-
verje**, kakor tudi **patrone in vso lovsko pri-
pravo** prodaja po ceni (605—10)

FRAN KAISER
puškar in prodajalec orožja
Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Posebno se opozarja na **puške lastnega iz-
delka**. — **Poprave** se najhitreje in najceneje izvrše.

Fin med v satovji
a kilo 60 kr.
dobiva se pri (712—8)

Oroslavu Dolencu
trgovcu z voskom in medom
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.
Pošilja se tudi po pošti od 1 k naprej
proti povzetju ali predplačilu.

Uzorci
v vse kraje franko.

Sukneno in modno blago

od najcenejše do najfinejše baže za jesensko
in zimsko potrebo razpošilja tudi zasobnikom po
tovarniških cenah, cene neko kjer si bodi
zaloge (614—8)

c.k.pr.tovarn za sukneno in modno blago

Morica Schwarz-a

Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].

Mtr. 3:10 blaga za celo obleko . . . gld. 5:50
Mtr. 3:10 močnega volnenega blaga . . . gld. 6:80
Mtr. 3:10 močnega finega volnenega blaga gld. 9:—
Mtr. 3:10 finejšega volnenega blaga . . . gld. 13:—
Mtr. 3:10 najfinejšega volnenega blaga . . . gld. 15:50
Mtr. 2:10 blaga za zimske suknje, zadosti za zimsko
suknjo gld. 5, gld. 7, gld. 9, gld. 11 in več.
Mtr. 1:70 za celo suknjo iz lodna, naravno nepremič-
ljivo, gld. 3:50, gld. 4:50, gld. 5:50 in več.

Črno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno **suk-
neno blago, volnena podklada** po vseh cenah
od 80 kr. meter navzgor. **Zenske sukno** za ženske
obleke, **ženski loden, ogrinjala iz Himalayske
volne** $\frac{1}{4}$ velika od 3 gld. navzgor. **Spoln izdelki**
suknenega in modneg blaga. — **Cenilnik**
zastonj in franko. — **Za gospode krojače**
uzorone knjige nefrankovane.

Priznano najizvrstnejši parfumi za žepne robce i. t. d. so:

Lohse-ov Extraits quadruples.

Lohse-ove šmarnice

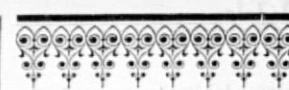
Lohse-ov Heliotrope blanc

Lohse-ova zlata lilija.

Novo!! Lohse-ov Peau d'Espagne. Novo!!

Gustav Lohse, 46 Jäger-Strasse, Berlin,
dvorni parfumeur. (719—6)

Dobivajo se v vseh prodajalnicah parfuma in galerijskega blaga.

Srbske narodne pesni o boju na Kosovem.

Iz zapisnice

Ivana Mohorčića.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. —
Tiskala „Narodna Tiskarna“
1889.

Knjižica bude gotovo vsa-
komu, ki se zanima za so-
bre Srbe in njih pesem;
dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Ti-
skarni“ v Ljubljani za ceno
30 kr., po pošti 32 kr.

zadosti je 1 odrezek v dol-
nosti 3:10 metra, to je 4 Dun-
vatli. 1 odrezek velja:

Najboljša Brnska sukna

razpošilja po tovarniških
cenah

tovarniška zaloge sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu.

za elegantno

jesensko ali zimsko

moško obleko

zadosti je 1 odrezek v dol-
nosti 3:10 metra, to je 4 Dun-
vatli. 1 odrezek velja:

gl. 4:80 iz navadne

gl. 7:75 iz fine

gl. 10:50 iz jako fine

gl. 12:40 iz najfinješe

621) pristne (14)

ovčje volne.

Nadalje so v največji izberi:
s svilo pretkana grebenasta
sukna, blago za ogretje, pal-
merston in boy za zimske
suknje, loden za lovec in
ekonome, peruvienne in tos-
king za salonske obleke, —
sukno za ženske obleke itd.
**Za dobro blago in točno
dopovišljatev se jamči.**
Uzorec zastonj i franko.

Dr. Friderik Lengiel-ov Brezov balzam.

Deposuit

znatne luskine od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in ko-
zave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
luje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gld. 1:50.

Zaloge v Ljubljani pri **U. pl. Trn-
koczy-ji**, lekarji. (179—15)

J. ANDĚL-a novoznajdeni prekomorski prah

umori
stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, ptične črvide, sploh vse žu-
zelke skoraj nenanaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege ne ostane nobenega sleda.

Pravi prah se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,
„pri črném psu“
13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri **Albinu Sličarji**, trgovcu na
Dunajske cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (612—5)

Za jesensko in zimsko sezono!

Nepremočljivo rusko usnje!

A 2 B 2 C 2 D 2

gld. 6:50 6:25 5:80 5:25

št. 1 št. 2 št. 3

gld. 1:50 gld. 1:40 gld. 1:30

št. 1 št. 2 št. 3

gld. 1:35 gld. 1:25 gld. 1:15

Gladki patent pitling od gld. 2:60 do gld. 3:50. —
Podplatil kilo po gld. 1:20, 1:30, 1:40, 1:50, 1:60, 1:70
in **vsakovrstno usnje** pošilja jako po ceni s povzetjem
po pošti in železnici (804—2)

JULIJ MOISES

v Ljubljani, na Prešernovem trgu h. št. 2.

Proda se
iz proste roke po zmerni ceni

V hisa

z nadstropjem, v sredi vasi **Borovnica** (pri farni
cerkvi), nasproti učiteljskemu domu in občinski pi-
sarni. Hisa je kaj pripravna bodisi za gostilno ali
prodajalnico, vinsko trgovino, mesarijo ali kako
dugo obrt. Prostoren, suh, obokan živinski blev
bi se spremenil z majhnimi troški v izvrstni ma-
gacin ali vinsko klet, ali del hleva v ledenicu.

Natančneje se pozive pri ivanu Drašler-ji,
posestniku v Borovnici. (826—1)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(104—38) priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarjejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Pokusite češke sušenke!

Preverite se, da so najdelikatnejši prigrizek k čaju,
kavi, čokoladi, vini in likerom in nadkrijujejo s svojo
pripravo in godnostjo vse podobne in proslavljane fabri-
kate biskitov ter so **jako po ceni**.

Sušenke imajo neprecenljive redilne, zdravotne in
štedilne lastnosti, zaradi katerih so postale **neobhodno**
vsakdanje **pecivo** vsakega gospodinjstva.

Božične sušenke

so posebna novost po izvirnih in Pariskih uzorecih — naj-
krasnejše in najprimernejše **okrasilo za božična dre-
vesca**.

Ceniki pošiljejo se na zahtevanje franko.

Ladislav Jiránek

tovarna za sušenke (903—5)

v Lužci p. Jenšovice, na Češkem.

Glavno zaloge v Ljubljani

ima

Anton Stucal

v Šelenburgovih ulicah št. 4.

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš **tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih
del.** — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata **20 obširnih
kompozicij različne vrste**, mej kojimi je mnogo glasovirskih skla-
deb. — Knjiga je posvečena **Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I.**
ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja
našega.

Dobiva se jedino pri meni za 2 gld. in 10 kr. za poštinko.

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Trojvskega pomočnika

za prodajalnico z raznim blagom, katerega glavna naloga bi bila upravljati posel denarničarja, vsprejem takoj ali pa 1. novembra t. l. Več o tem se izve pri upravnosti "Slovenskega Naroda". (840-2)

Kranjske klobase

izdelane samo iz svinjskega mesa, velike komad po 20 kr., manjše komad po 10 kr.

Klobase za pečenje

(Bratwurst) po 10 kr. komad.

Ribice ali poledvice (Jungferbraten)

kl po 1 gld., tako okusno. Dobro prekajeno domače suho meso s kožo kl po 90 kr., brez kože kl po 72 kr.

Vsako sredo in soboto

sveže krvave, jetrne in riževe klobase. (748-8)

Uvanja naročila se točno izvrši po poštne povzetki.

Za mnogobrojna naročila se priporoča s spôstovanjem

Barbara Kopač

mesarica

na sv. Petra nabrežji št. 47.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šlemburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekorater.

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznano dobro in brezhibno, kar govorja priča moja razstava v Rudolfumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

Št. 17.058.

(844-1)

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1890. leta, nazzanja mestni magistrat Ljubljanski sledi:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1869., 1868. in 1867. leta se morajo zglasiti v zapisanje tekom meseca novembra letos

pri tem uradu.

2. Mladeniči, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, naj seboj vri- nese dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti sta- riši, varuhi in pooblaščenci.

4. Oni, ki si misijo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 novega vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih januarji in februarji 1890. leta podpisanimu uradu, ali pa najpo- zneje na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listi- nami previdene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti z listinami previdene prošnje. V takem slučaju je mogoči tudi istočasno zglasiti in dokazati pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona po- vedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglasitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojska (voj- nega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni ve- del za ta poziv ali pa za dolžnosti izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri spusti propisano zglasitev, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka in zapade globi od 5 do 100 gld. denarjev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

3. dan oktobra 1889.

Petrolejske sode

(600) Ferdinand Plautz, (5)
specerijska trgovina, v Ljubljani, Stari trg.

FILIP TICHO

Brno, Zeleni trg 27
razpošilja

Sukna

iz c. kr. priv. tovarn proti po-
vzetju za elegantno jesen-
sko in zimsko obleko,
in sicer:

1 odrezek m 3-10 blaga za obleko, zadost za celo moško obleko, dobre baže za samo... g1.5.—

1 odrežek m 3-10, fine baže, za samo... 7.50

1 odrežek m 3-10, naj- finejše baže, za samo... 12.—

1 odrežek m 2-10 blaga za zim- ske sukuje, za zimsko sukujo za- dosti, čista volna 6.—

1 odrežek m 3-10 črnega sukna, čista volna, zadost za celo salon- sko obleko... 9.—

Uzoreci zastonj in franko.

VIZITNICE

priporoča

"Narodna Tiskarna"
po nizkej ceni.

izpraznjene pla-
čuje po najvišjih
cenah v vsaker-
šnej množini

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr.
(s poštino vred).

Svoji k svojim!

Veseloigra v 1 dejanju.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s poštino vred).

Obe knjigi dobivata se v
"Narodni Tiskarni"
v Ljubljani in pri knjigo-
tržcih.

Ivanovici: Donauwellen,

Rumunski valček.

Najlepša in najmelodičnejša skladba tega izvrstnega sklad-
laja. Dvoročno. Le 60 kr., poprej 90 kr.

Nadalje priporočam: (846)

SLOVANSTVO VE SVÝCH ZPĚVECH.

Písne Jihoslovanské.

4 snopiči à 40 kr., po pošti za vse 4 snopiče 10 kr. več.

J. Giontini-jeva knjigotržnica v Ljubljani.

L. Luserjev oblž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo
proti kurjim očesom, žuljem, tako imen-
ovanim traje koži na podplatih in petah
Proti bradovicam in vsem drugim trdim
izraskom kože. — Uspeh zajamečen. —
Cena skupljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna

v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swo-
boda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Ru-
dolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku
J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J.
Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na
Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G.
B. Poutoni; v Kranji K. Šavnik; v Radgoni C.
E. Andrien.

Ta oblž dobiva se le v jednej velikosti

po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in oblž varstveno
znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi
in odločno zahteva: „L. Luserjev oblž (flašter)
za turiste“.

(813-2)

Aviso.

Pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ma-
riboru bode **dne 16. oktobra 1889, ob 10. uri**
dopoludne javna ponudbena obravnavna zastran zago-
tovljena zakupne preskrbe v postajah **Celje** in **Ptuj**
glede predmetov kruha in ovsa za čas od 1. dne janu-
varja do konca decembra, oziroma avgusta 1890.

Vsprejemale se bodo tudi alternativne ponudbe za
prevzetje **Izdelovanja kruha** iz erarične moke v go-
renjih postajah.

Oglas na to ponudbeno obravnavo objavlja se je v
„Grazer Zeitung“, „Tagespost“ in v „Slovenskem Narodu“.

Natančneji pogoji se lahko pogledajo iz zvezka po-
gojev, ki je pri c. kr. okrajnem glavarstvu na Ptuj, pri
preskrbovalnem magacnu v Mariboru in njega podruž-
nici v Celji razpoložen na ogled, katerega izvodi se po-
šljejo, na željo tudi po pošti, proti plačilu 28 kr.

Za čas stavbe

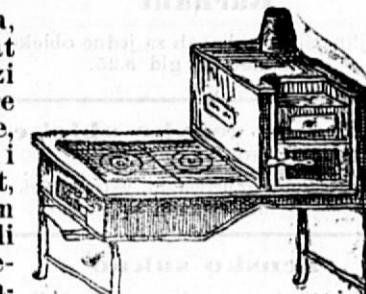
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodoranje, drat
in evecje, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove.

(103-38)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kaker: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Strojevodja (mašinist) ali izprašani kurjač v sprejme se v tovarno.

Natančneje pri upravljanju tega lista. (839-2)

Gotov obstanek!

Hiša

umrela gospoda Frana Zesser-ja na Krškem, na najboljšem prostoru, v kateri je bila nad 30 let trgovina z mešanim blagom in še uspešno deluje, se brez zaloge blaga s 1. novembrom t. l. pod jako ugodnimi pogoji dā v najem. — Obrniti se je na jeroba gosp. Alojzija Wallanda v Celji. (808-2)

Krško!

Staro trgovina!

Usojamo si naznanjati, da pošiljamo svojo priznano izvrstno

uležano, marcno in eksportno pivo

od sedaj ne le v sodih, temveč tudi v steklenicah naravnost iz pivovarne, in prosim torej naročila na

pivo v steklenicah

pošiljati naravnost tvrdki naši.

Z zagotovljanjem najskrbnejše postrežbe se najljudnejše priporočamo za mnogobrojna naročila.

Z velespoštovanjem

Bratje Kosler

(828-2) Dobivajo se tudi v L. Dobivajo se tudi v L. Dobivajo se tudi v L.

tropinje in kali.

Filip Ticho v Brnu

Zeleny trh št. 21, in Radnična ulica št. 17

pošilja po izvirnih tovarniških cenah: (819-2)

Valerijna flanela

v najlepših barvah in vzorcih, za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.80.

Barhant

v najfinjejših izpeljavah za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.25.

Blago za ženske obleke

nope-loden
v vseh barvah in progasto, jedna obleka (10 metrov) gld. 3.—.

Žensko sukno

dvojno široko, v najnovjejših gladkih barvah, pa tudi progasto v zalogi, jedna obleka (10 metrov) gld. 7.50

Blago za žensko obleko

najnovjejše in najlegantnejše za jensko in zimsko sezono dvojno široko jedna obleka (10 metrov) gld. 5.—.

Zimsko ogrinjalo

(Himalajsko)

čista volna, $\frac{1}{4}$ dolgo gld. 3.75.
(Le tako dolgo, dokler jih je še kaj!)

Pošilja se proti povzetju — Uzoreci zastonj in franko.

Pristni zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Klosterneburgu.

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevaloče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodu izvrstno upliva. V $\frac{1}{4}$, in $\frac{1}{2}$ originalnih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko

ŠPANSKE VELETREGOVINE Z VINOM

VINADOR

HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche $\frac{1}{4}$, steklenice gld. 2.—, $\frac{1}{2}$, steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina inozemska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trnkoczy, lekar, Ludovik Grečel, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates, Anton Stacul, prodajalec delikates, Josip Buzzoloni, prodajalec delikates, Jeglič & Leskovic, trgovca, Rudolf Kirbisch, sladčičar. — V Kranju: pri gosp. Fran Dolenc, trgovce specerijskega blaga. — V Loka: pri gospodu Juriju Deisinger, trgovec specerijskega blaga. — Na Bledu: Oto Wölfing, prodajalec delikates. (452-6)

Po kozareh se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljubljani v restavraciji v hotelu „pri Slonu“, v kazinskej kavarni in v kavarni „Evropa“.

Na znamku „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem more jamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrino.

ANTON KREJČI

Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg 8
priporoča svojo veliko zalogo najfinjejših

klobukov in čepic

za gospode in dečke

po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne

kožuhovine

kakor najfinjejše kožušne plašče in muše za gospe, gospiske in potne kožuhe. (726-5)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrume samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-33)

Dra Retau-a

Sebeochrana.

Češka izdaja po 80. nemškej izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoč bolnih oteče gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierley v Lipskem (Saksionsko), Neumarkt 34“ in v vsakej knjigarni.

ILUSTROVAN

NARODNI KOLEDAR

za leto 1890.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar. Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarnah J. Gontini-jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

Cena 45 kr, po pošti 50 kr.

Vsebina: Popolen kalendarij, koledar, kateremu so pridejana tudi slovenska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželniki zastopni, deželniki odborniki, deželniki poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzovajni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejui na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zasluzni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orientalska železnica itd. Smeđnice. — Nasnanila.

Po zdravnikih skušena in po spričalih priporočana!

Trnkóczy-ja

hmeljeva sladna kava

(zdravotna štedilna kava)

prihrani v gospodinjstvu pri mleku in odpravi rabe sladkorja popolnoma. Z malo mleka in brez sladkorja vzeta ima prijeten, sladen okus in prijeten duh, je redilna in krepilna. Tedaj zasluži ta kava prednost pred nereditino, žive razdražilno in (preobalo použito) strupeno učinkujajočo indijsko kavo ali kineškim čajem in je zato važna za vsacega. Neobhodno potrebna je za otroke, slabotne osobe, okrevaloče, za ženske pred in po otročji postelji in posebno važna za vse bolesti na očeh, v želodci, na plučih (sušica), na jetrih, ledvicah, v črevih, mehurji in živcih, proti protinu, kašliji in hripavosti, dalje za slabokrvne in bledične i. t. d.

1 zamotek z $\frac{1}{4}$ kilo vsebine stane 30 kr.

Hmeljeva sladna kava se dobiva v glavnih zalogah pod poštnim naboljševanjem:

Ljubljana: Lekarna Ubald pl. Trnkóczy.

Gradec: Lekarna Wendelin pl. Trnkóczy, Sackstrasse 4.

Dunaj: Lekarna Viktor pl. Trnkóczy, V., Hundsturmerstrasse 113.

Dunaj: Lekarna dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radetzkyplatz 17.

Dunaj: Lekarna Julij pl. Trnkóczy, VII., Josefstadtstrasse 30.

Nadalje se dobiva prava tudi v drugih lekarnah, pri droguistih in trgovcih, če ima vsak zamotek zgornjo varstveno znamko.

Svarilo! Ne sme se zamenjati s surogati in ponaredbami, ki se proslavljajo kot zdravotna kava, pa vendar nemajo nobene moči in redilnosti in tudi nobene druge vrednosti, kakor ono jednostavnega kavnega barvila. Trnkóczy-jevi hmelno sladni kavi ni treba dodajati sladkorja, ker ima brez tega sladek okus in dovolj redilnih in krepkih snovij. Zadnji čas so se večkrat šlišale pritožbe o nepravih preparativih in zahtevaj torej izrecno Trnkóczy-jevo sladno hmelno kavo in pazi pri tem strogo na gorenjo, oblastveno zavarovalno znamko. (790-3)